

■ Прыгожая анамалія

Палярнае ззянне даляцела і да сталіцы

На Віцебшчыне гэту з'яву цяпер можна ўбачыць 2—3 разы на год

Гэтымі днямі магутны пачок сонечных часціц абрынуўся на Зямлю, што выклікала моцную магнітную буру. Гэта, у сваю чаргу, азначае, што ўвечары і ўначы на поўначы краіны можна было назіраць найпрыгажэйшае палярнае ззянне.

У мінулыя суткі ў нас адзначаліся ідэальныя сінаптычныя ўмовы для назірання гэтай прыроднай з'явы. Адсутнасць аблакаў і яснае неба — выдатная магчымасць паназіраць за палярным ззяннем. Напрыклад, уначы з 13 на 14 кастрычніка неба на некалькі гадзін афарбавалася рознакаляровымі выліскамі. Больш за тое, аказалася, што ўспышкі былі такімі моцнымі, што іх змаглі ўбачыць нават жыхары Мінскага рэгіёна. Таксама рознакаляровае неба было відаць у іншых краінах — у Расіі, Літве і Нарвегіі. Калі ўначы ў нас ізноў будзе чыстае неба, то водбліскі гэтай з'явы жыхары Віцебскай вобласці змогуць убачыць і на выхадных.

У любым выпадку, верагоднасць убачыць успышкі павялічваецца па меры набліжэння да поўначы Беларусі.

Навукоўцы заяўляюць, што палярнае ззянне не ўяўляе нейкай пагрозы для чалавека з нармальнай псіхікай. Гэтая з'ява сталася вынікам сонечнай актыўнасці, паведамляюць спецыялісты Інстытута фізікі НАН Беларусі.

Успышкі на Сонцы актывізаваліся, што і стала прычынай ззяння, або сонечнага ветру. Паводле слоў навукоўцаў, гэ-

тая з'ява не заўсёды бывае пры сонечнай актыўнасці, а толькі ў тым выпадку, калі выкід сонечнай энергіі накіраваны ў бок Зямлі. У інстытуце адзначылі, што ніякай небяспекі для людзей палярнае ззянне не нясе. Выключэнні могуць складаць людзі з «тонкай» псіхікай, якія абвострана рэагуюць на любыя прыродныя з'явы. Яны таксама адзначылі, што на самай справе палярнае ззянне не такая ўжо і рэдкая для Беларусі з'ява. Слабае палярнае ззянне, напрыклад, у паўночнай частцы Віцебскай вобласці, калі прыгледзецца, можна ўбачыць 2—3 разы на год, запэўніваюць фізікі. Навукоўцы раскрылі сакрэт, як загадаць даведацца аб гэтым. Паводле іх слоў, на спецыялізаваных сайтах ёсць інфармацыя аб будучых магнітных бурях. Лепш арыентавацца на моцную магнітную буру і на сонечныя успышкі, якія накіраваны ў бок Зямлі. А яшчэ трэба прасіць у сіноптыкаў «чыстага» неба.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.38	18.12	10.34
Віцебск —	7.30	17.59	10.29
Магілёў —	7.28	18.02	10.34
Гомель —	7.22	18.01	10.39
Гродна —	7.53	18.27	10.34
Брэст —	7.51	18.30	10.39

Месяц

Першая квадра 09.10—15.10.
Месяц у сузор'і Авена.

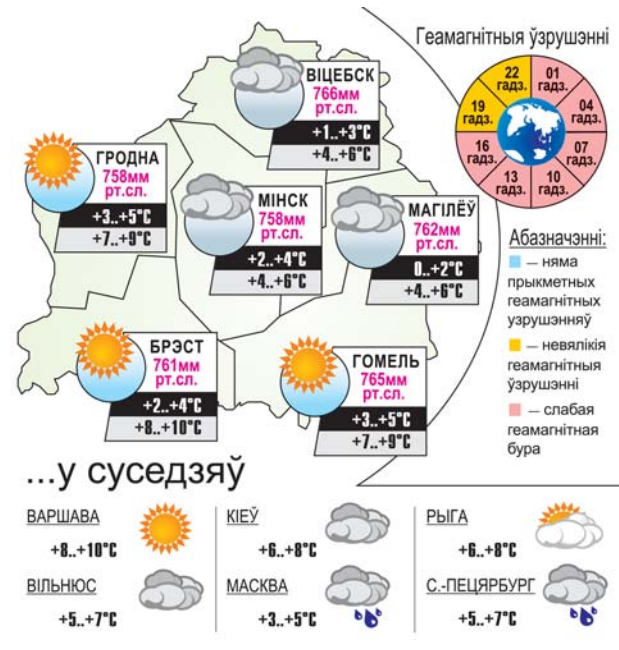
Імяніны

Пр. Ганны, Усціны, Андрэя, Давыда, Канстанціна, К. Тэрэзы, Ядвігі, Леанарда.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

«Гараскопы састарэлі з-за змены становішча зорак», — сцвярджае амерыканскае аэракасмічнае агенцтва NASA. Над мільёнамі жаночых лёсаў нависла страшная пагроза.

Ляжаш проста паляжаць — заснеш. Ляжаш пачытаць — заснеш. Ляжаш тэлевізар глядзець — заснеш. Ляжаш спаць — чорта з два заснеш!

— Тры гадзіны ночы! Хто вы?!
 — Гэта тата вашага вучня, Алена Васільеўна! Спіце?
 — Вядома!
 — А мы каштаны пілуем, жалуды пратыкаем — рыхтуем вырабы на конкурс «Бывай, восень»!

Сын прыходзіць дадому з двойкай.
 — Тата, толькі не хвалюйся!
 — Добра, толькі не крыўдуй!

Рэгулярна ўжываю часнок і лук, таму пра ангіну ведаю толькі па чутках. Пра секс, праўда, таксама...

Малюнак Аляксандра ПІТРОВА.

Даты

Падзеі

Людзі

15 КАСТРЫЧНІКА

1844 год — нарадзіўся Фрыдрых Ніцшэ, нямецкі філосаф, прадстаўнік ірацыяналізму. Ніцшэ рэзка крытыкаваў рэлігію, культуру і мараль свайго часу і распрацаваў уласную этычную тэорыю. Ён быў хутчэй літаратурным, чым акадэмічным філосафам, і яго творы носяць афарыстычны характар.

1917 год — у Францыі па абвінавачванні ў шпіянажы пакарана смерцю Мата Хары. Яна была добра вядомая ў Еўропе ў пачатку ХХ стагоддзя як прафесійны выканаўца індыйскіх і японскіх танцаў. Выдаючы сябе за дачку храмавай танцоркі з Ост-Індыі, яна выступала ў модных салонах Парыжа, Монтэ-Карла, Берліна, Вены, Мілана і Мадрыда. Карыстаючыся велізарным поспехам, Мата Хары лічылася самай высокааплатнай куртызанкай у Еўропе. Але сусветна вядомым яе імя стала з-за іншага таленту: самая прыгожая жанчына Парыжа зачароўвала мужчын, высокапастаўленых чыноўнікаў і ваенных, і, карыстаючыся момантам, выведвала ў іх дзяржаўныя таямніцы. Менавіта гэты і прывяло яе да сумнага выніку.

1926 год — нарадзіўся (в. Скарабагатаўшчына Дзяржынскага раёна) Леанід Іосіфавіч Мінко, беларускі этнограф, кандыдат гістарычных навук. Даследчык побыту, духоўнай культуры, каляндарных свят, магічных

абрадаў беларусаў. Аўтар кніг «Народная медыцына Беларусі», «Знахарства», «Забабоны і прыкметы» і інш.

1936 год — 80 гадоў таму нарадзіўся (г. Гомель) Леанід Рыгоровіч Гейштар, савецкі канаіст, алімпійскі чэмпіён 1960 года, чэмпіён свету. Заслужаны майстар спорту СССР, заслужаны трэнер, заслужаны работнік фізічнай культуры і спорту Беларусі.

1936 год — 80 гадоў з дня нараджэння (вёска Слабада Лагойскага раёна) Міколы Гіля (сапр. Мікалай Сямёнавіч Гілевіч), беларускага пісьменніка і публіцыста, журналіста, перакладчыка. Член Саюза пісьменнікаў СССР. Працаваў рэдактарам перадач для дзяцей на Мінскай студыі тэлебачання, у часопісах «Родная прырода» і «Маладосць». Большая частка працоўнай біяграфіі звязана з газетай «Літаратура і мастацтва» (у 1990—1997 гадах галоўны рэдактар выдання). У 2004—2008 гадах — галоўны рэдактар часопіса «Мастацтва». Аўтар шэрагу кніг. Перакладаў на беларускую мову творы літоўскіх, венгерскіх і шведскіх пісьменнікаў.

Было сказана

Аляксей ПЫСІН, паэт:

Не быць у чэрствасці ў палоне
 І даражыць на ўсе часы
 І крошкай хлеба на далоні,
 І нават кропляю расы.